

Teppo Linjama
Vesitalousasiantuntija
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Torikatu 36 A, 80100 JOENSUU

Lausunto
18.1.2023

Viite: sähköposti 9.1.2023

Huoltovarmuuskeskuksen vastaus selvitykseen Palokin voimalaitoksesta

Huoltovarmuuskeskus (HVK) on vastaanottanut tietopyyntönne koskien maa- ja metsätalousministeriön toimeksiannosta tehtävää selvitystä Palokin voimalaitoksen merkityksestä. HVK:lle esitettävät kysymykset koskivat erityisesti vesivoiman merkitystä energiaomavaraisuudelle ja sähköverkkojen toiminnalle. Esitämme näkökantoinamme seuraavaa:

Vesivoiman rooli sähköjärjestelmässä on vahvassa energiatoimialan murroksessa korvaamaton. Se tarjoaa sähköverkon ylläpitämiseksi tasaisen tuotannon lisäksi verkolle välttämättömiä ominaisuuksia, kuten inertiaa ja säätöä. Vesivoiman ominaisuudet mahdollistavat muun muassa sääolosuhteista riippuvan tuotannon, kuten tuulivoiman liittämisen sähköverkkoon. HVK on kantanut huolta vesivoiman heikkenevästä asemasta yhteiskunnallisessa ohjauksessa jo pitkään ja laatinut yhdessä Voimatalouspoolin kanssa 28.6.2019 vesivoimaa tukevan kannanottonsa, joka on tämän lausunnon liitteenä.

Nykyinen, pitkälti Venäjän 24.2.2022 aloittaman hyökkäyssodan aiheuttama energiakriisi on vain korostanut kotimaisen, luotettavan sähköntuotannon merkitystä. Mahdollisen tehopulatilanteen välttämiseksi Suomen sähköjärjestelmästä vastaava Fingrid Oyj on luonut erityisen vapaaehtoisen sähköjärjestelmän tukireservin, jossa on noin 500 MW joustopotentialiaa ehkäisemässä verkossa kierrätettäviä sähkökatkoja. Joustopotentialia kertyy pienistä, noin megawatin kohteista. Kriisi on osoittanut, että energiatoimialan voimakas murros on tehnyt sähköjärjestelmästämmä siinä määrin haavoittuvan, että vakaan sähköntuotannon olemassa ololle on entistä suurempi tarve.

Valtioneuvoston selonteko kansallisesta ilmasto- ja energiastrategiasta, Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallinen ilmasto- ja energiastrategia (VNS 6/2022) on myös nostanut esille vesivoiman merkityksen linjaten seuraavaa: *”Säätökykyisellä ja hyvin ennustettavalla vesivoimalla on suuri merkitys Suomen sähköjärjestelmässä. Vesivoiman toimintaedellytyksistä huolehditaan toimitus- ja huoltovarmuuden varmistamiseksi. Turvataan vesivoiman säädettävyyden, sähköjärjestelmän toimivuuden ja vaihtelevan uusiutuvan sähköntuotannon hyödyntäminen yhteen sovittaen ilmastoon, luonnon monimuotoisuuteen ja vesienhoitoon liittyvät tavoitteet.”*

Täten katsomme, että Palokin vesivoimalaitos, joka edustaa keskisuurta vesivoimalaitoskokoa, on maamme sähköjärjestelmälle omassa luokassaan merkityksellinen. Järjestelmää ei ole varaa rapauttaa rajoittamalla tarpeettomasti käyttöedellytyksiä tai purkamalla tuotannon edellytykset.

Johtava varautumisasiantuntija

Pia Oesch

pia.oesch@nesa.fi; puh. 029 505 1028

Liitteet

VESIVOIMAN ROOLI ON KORVAAMATON SUOMEN SÄHKÖJÄRJESTELMÄSSÄ, 28.6.2019
(Huoltovarmuuskeskuksen energiahuolto-osasto ja Voimatalouspooli)